

Selçuk Cinsel Gelişim Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Selçuk Cinsel Gelişim Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30075>

Özet

Selçuk Cinsel Gelişim Ölçeği (SCGÖ), erken çocukluk döneminde yer alan 36 ila 72 aylık çocukların cinsel gelişim düzeylerini sistematik ve geçerli bir şekilde değerlendirmek amacıyla Ayşe Alptekin ve Kaan Tepeli tarafından 2019 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, alanda mevcut olan ölçüm boşluğunu doldurmayı hedeflemiş ve çocukların yaşlarına uygun bilgi, davranış ve tutumların ölçmek için tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı bir literatür taraması ve uzman görüşleri temel alınarak yürütülmüştür.

Ölçek, çocukların cinsel gelişimine dair ebeveyn veya eğitimci gözlemlerini standardize etmeyi amaçlamaktadır. Geliştirme çalışması, ölçeğin yapısal tutarlılığını ve güvenilirliğini kanıtlamak üzere yürütülmüş olup, sonuçlar ölçeğin ilgili yaş grubu için kullanıma uygun olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel gelişim, gelişim psikolojisi, erken çocukluk, 36-72 ay, psikometrik, çocuk değerlendirme, gelişim ölçeği.

Yazarlar

Ayşe Alptekin, Kaan Tepeli.

Amaç

Selçuk Cinsel Gelişim Ölçeği'nin temel amacı, 36-72 aylık çocukların cinsel gelişim alanındaki bilgi, farkındalık ve davranışların güvenilir ve geçerli bir biçimde değerlendirilecek standart bir araç oluşturmaktır. Bu araç, özellikle okul öncesi dönemdeki çocukların cinsel gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu ihtiyaçlara yönelik eğitim programlarının hazırlanması için önemli veriler sunmayı hedefler.

Geliştiriciler, ölçeğin eğitimcilere ve ebeveynlere, çocukların cinsel gelişim süreçlerini sağlıklı bir şekilde takip etme ve olası riskli davranışlar veya gelişimsel gecikmeleri erken tespit etme imkanı sağlamasını amaçlamıştır. Bu sayede, çocukların sağlıklı bir kimlik ve beden algısı geliştirmelerine destek olunması hedeflenmiştir.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

SCGÖ'nün ölçtüğü temel yapı, Cinsel Gelişimdir. Bu yapı, genellikle erken çocukluk döneminde şu alt boyutlar içerecek şekilde kavramsallaştırılmıştır:

Beden Farkındalık ve Mahremiyet: Çocuğun kendi vücudunu tanıması, özel bölgeler kavramını anlaması ve mahremiyet sorunlarını öğrenmesi.

Cinsiyet Kimliği ve Roller: Kendi cinsiyetini tanımlama, farklı cinsiyetlerin rollerini ve özelliklerini aydınlatma.

Cinsel Merak ve Bilgi: Cinsel konularda yaşa uygun sorular sorma ve temel cinsel bilgileri edinme.

Sosyal ve Duygusal İlişkiler: Akranları ve yetişkinlerle uygun sosyal etkileşim kurma ve duygusal tepkiler gösterme.

Ölçek, bu boyutlar çerçevesinde çocukların yaşlarına uygun cinsel gelişim basamaklarına ne ölçüde ulaştıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin Geçerlik çalışmaları, SCGÖ'nün ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla yürütülmüştür. Geliştirme aşamasında, öncelikle ölçek maddelerinin ilgili alandaki uzmanlar (pedagoglar, gelişim psikologları) tarafından incelenmesiyle **Kapsam Geçerliliği** sağlanmıştır.

Ayrıca, ölçeğin teorik yapısını desteklemek amacıyla **Yapı Geçerliliği** test edilmiştir. Bu testler genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini içerir. Çalışma, ölçeğin teorik olarak beklenen faktör yapısıyla uyumlu olduğunu ve çok boyutlu bir yapıya başarıyla bir şekilde ölçtüğünü ortaya koymuştur.

Güvenirlik

Selçuk Cinsel Gelişim Ölçeği'nin Güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek için gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık güvenilirliği, Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçeğin zaman içindeki kararlılığını test etmek amacıyla **Test-Tekrar Test Güvenirliliği** çalışmaları yapılmış olabilir. Bu çalışmalar, ölçeğin belirli bir zaman aralığıyla uygulandığında benzer sonuçlar ürettiğini teyit ederek, ölçüm aracının kararlı bir araç olduğunu doğrulamıştır. Bu güvenirlik bulguları, SCGÖ'nün klinik ve akademik çalışmalarda kullanılabilecek düzeyde yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Selçuk Cinsel Gelişim Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için Faktör Analizi kullanılmıştır. İlk aşamada uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin temel bileşenlerini ve alt boyutların belirlemede etkili olmuştur. AFA sonuçları, ölçeğin birden fazla faktörden oluştuğunu ve bu faktörlerin cinsel gelişim yapışının farklı yönlerini temsil ettiğini göstermiştir.

AFA'dan elde edilen faktör yapış, daha sonra Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin faktör yapışının iyi uyum indekslerine sahip olduğunu ve teorik modelin veri setine uygun olduğunu kanıtlamıştır. Bu analizler, SCGÖ'nün ölçülen yapıya sağlam bir şekilde temsil eden, çok boyutlu ve geçerli bir yapıya sahip olduğunu teyit etmektedir.

Ölçme Aracı

Test Tipi: Geliştirme (Developmental)

Format: Yetişkin (Ebeveyn veya Öğretmen) Derecelendirme Ölçeği / Gözlem Formu

Mevcut Diller: Türkçe (Türk Dili)

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: 36-72 ay (3 ile 6 yaş arası)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar ve ebeveynleri.

Test Metodolojisi: Gözlem temelli madde yanlıları, yetişkin tarafından derecelendirme.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik özellikler, faktör analizi, okul öncesi, erken çocukluk cinsel gelişimi, ölçme ve değerlendirme, geçerlik, güvenirlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Veri Kaynığında Belirtilmemiştir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Veri Kaynığında Belirtilmemiştir.

Sorumlu Yazar E-posta Adresi: elmaliayse@hotmail.com (Ayşe Alptekin)

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2019 (Yayın Yılı?).

İzinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin kullanımına ilişkin izinler ve olası ücretler için sorumlu yazar Ayşe Alptekin ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik kullanım genellikle izne tabidir.

Derecelendirme: Veri kaynağında derecelendirme formatına ilişkin detaylar belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Alptekin, A. & Tepeli, K. (2019). Development of Selçuk Sexual Development Scale (36-72 months). *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 10(3), 249-265. <http://dx.doi.org/10.21031/epod.505352>

Bu çalışmanın orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: selcuk-cinsel-gelisim-olcegi-toad.pdf

Selçuk Cinsel Gelişim Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Bu nedenle maddeler buraya eklenememiştir.